

[Udenrigsministeren]

ulovlig udtømmning. Ifølge de internationale bestemmelser er den almindelige hovedregel, at det er den stat, hvor skibet er hjemmehørende, der skal gennemføre en eventuel straffesag. I den foreliggende sag vil man fra dansk side – såfremt man finder, at man med tilstrækkelig sikkerhed kan udpege det skib, der har forårsaget forureningen – underrette den stat, hvor skibet er hjemmehørende, om overtrædelsen. Den pågældende stat vil derefter – såfremt der skønnes at være tilstrækkeligt bevis for overtrædelsen – være forpligtet til at rejse sagen og endvidere til at underrette Danmark og IMCO om resultatet af retsforfølgningen. Netop forpligtelsen til at underrette IMCO sikrer, at man på internationalt niveau har overblik over, om de enkelte stater lever op til deres folkeretlige forpligtelser.

Straffebestemmelserne er imidlertid næppe tilstrækkelige til at sikre overholdelse af udtømningsreglerne. Selv overordentlig rigoristiske straffebestemmelser vil næppe have den ønskede virkning, så længe risikoen for at blive opdaget er forholdsvis begrænset. Det er derfor særdeles vigtigt, at MARPOL-konventionens artikel 6 udtrykkeligt fastslår, at deltagerstaterne skal samarbejde om opdagelse af overtrædelser og håndhævelse af bestemmelserne i denne konvention og herunder benytte alle egnede og anvendelige foranstaltninger i efterforskningsarbejdet og til miljøovervågning. MARPOL-konventionen forudsætter ligeledes, at der udføres rutinemæssig stikprøvekontrol og inspektion i deltagerstaternes havne. Inspektionen skal udføres således, at skibe fra stater, der ikke deltager i konventionen, ikke stilles mere fordelagtigt end skibe fra deltagerstater.

I denne forbindelse foregår der i øjeblikket både i Danmark og på internationalt niveau overvejelser over egnede kontrol- og overvågningsmetoder. Den aktuelle situation har endvidere givet anledning til, at man på nordisk plan vil indlede drøftelser om, hvordan samarbejdet vedrørende overvågning og kontrol kan udbygges. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at afgøre, hvilke metoder der bør foretrækkes, men det er givet, at en væsentlig mere effektiv kontrol og overvågning vil medføre betydelige udgifter. En 100 pct. effektiv kontrol kan næppe gennemføres.

Det er derfor af afgørende betydning, at MARPOL-konventionen indeholder en række regler, der tilsigter at forebygge, at skibe foretager ulovlige udtømmninger. Konventionen pålægger således deltagerstaterne at etablere modtageanlæg til olierester i samtlige havne, således at det ikke er nødvendigt at rense tanke til søs. Konventionen indeholder endvidere en række krav om konstruktion og teknisk indretning af tankskibe. Afhængigt af type og størrelse skal visse tankskibe således have særlige tanke til føring af ballast, hvad der vil medføre, at ballastvandet ikke fyldes i de tomme lasttanke og derfor ikke forurenes med olierester. Endelig kan det nævnes, at konventionens krav om anlæg til skylning med råolie vil medføre en mere effektiv rensning af lasttankene, idet olieresterne pumpes i land sammen med den øvrige olielast i stedet for at skulle bortskaffes sammen med rens vandet.

Forureninger af den foreliggende karakter må naturligvis give anledning til bekymring. På den anden side er der sket sådanne fremskridt i samarbejdet inden for IMCO, at der generelt må være anledning til en vis optimisme. Når MARPOL-konventionen træder i kraft, vil ikke mindst de forebyggende regler betyde en væsentligt nedsat risiko for fremtidige forureninger som følge af tankrensninger o. lign.

På baggrund af et sådant væsentligt fremskridt i det globale samarbejde om forebyggelse af havforurening vil det næppe være hensigtsmæssigt, at man fra dansk side tager et isoleret initiativ i denne sag. Det må i den forbindelse understreges, at der i den foreliggende sag på nuværende tidspunkt intet er, der kan begrunde en opfattelse af, at der ikke vil blive grebet til tilstrækkelige straffeforanstaltninger. Såfremt sagen mod forventning ikke får et forløb, der er i overensstemmelse med de internationale regler om passende straffeforanstaltninger, vil regeringen på ny overveje sagen med henblik på at tage spørgsmålet op over for den pågældende stat eller på internationalt niveau.

I tilslutning til de ovenfor nævnte oplysninger om det internationale samarbejde på globalt og regionalt plan, navnlig inden for IMCO, kan det meddeles, at havforureningsproblematikken også indtager en central placering under drøftelserne om udformningen af en ny retsorden på havet, som finder sted